

"Er det ondt at spise kød på grund af klimaet?"

Kontroversielle emner i et dialogisk rum

Kick-off til Erasmus+ og eTwinning
Aalborg den 29/11-21

Rikke Alberg Peters, HistorieLab

”Overvægtige og rygere bør i fremtiden selv betale for nogle af de sundhedsydelse, der i dag er offentlige og gratis.”

”Køns- og identitetsbølgen er ved at kamme over, så vi nu risikerer diskriminering og hetz af hvide, heteroseksuelle drenge og mænd.”

Kontroversielle emner i skolen

Undervisning i kontroversielle emner via uddannelse for demokratisk medborgerskab og undervisning i menneskerettigheder

Uddannelsespakke for lærere

Hvad er kontroversielle emner

Kontroversielle emner kan defineres som:

»Emner, som vækker stærke følelser og skaber spændinger i samfund.«

Det kan være lokale og globale emner, og de kan variere over tid og fra sted til sted. Sex, religion, ekstremisme og identitet er eksempler på emner, der på hver sin måde er følsomme. Emner, der sætter sindene i kog, skaber modstridende forklaringer og har baggrund i forskellige overbevisninger, værdier og interesser. Og får mennesker til at handle ud fra følelser og ikke nødvendigvis rationelle overvejelser.

Kontroversielle emner og dialogisk kommunikation

Hvordan håndterer vi modstridende opfattelser af sandheden hos eleverne?

Hvordan beskytter man elever med andre kulturelle baggrunde uden berøringsangst over for visse emner?

Hvordan forhindrer man spændinger og sikrer at diskussionen ikke kører af sporet?

Hvordan opmuntrer man eleverne til at lytte til andres synspunkter?

Hvordan indtager man en lyttende og dialogisk lærerrolle?

Hvordan reagerer man på uventede spørgsmål eller ufølsomme kommentarer?

Udfordringerne

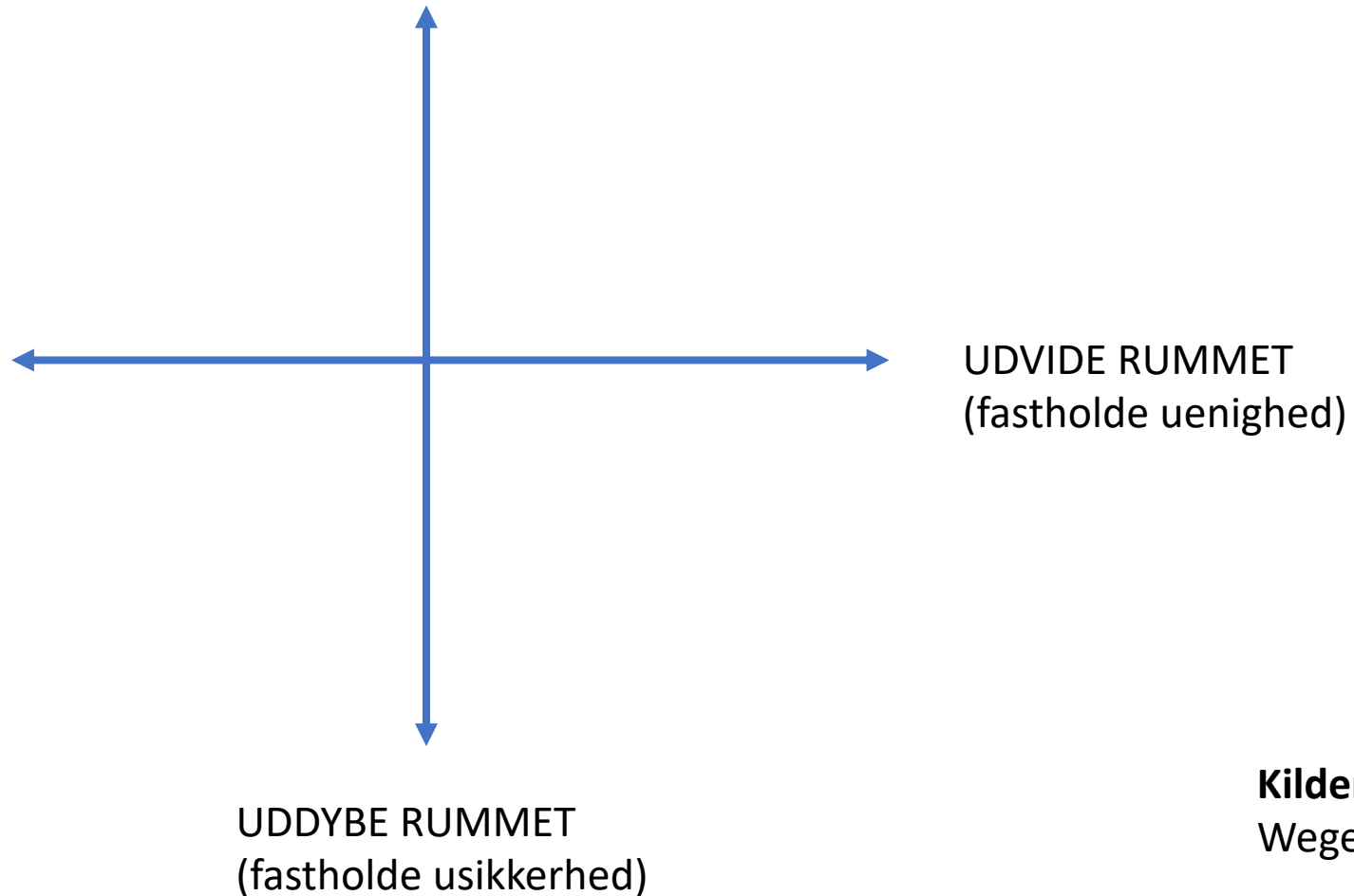
...

Lærerroller og undervisningsstrategier

- Neutral ordstyrer
- Djævelens advokat
- Afbalanceret
- Eksplicit engagement
- Allieret
- Konsensus – officiel linje
- Rationel nysgerrighed

Dialogiske rum som analyse- og samtalemiddel

Kilder:

Wegerif (2020); Neergaard (2021)

Dialogiske rum – som analysemodel og samtalem metode

4) Hvordan kan vi åbne for refleksionen over hvor vores holdninger, idéer og antagelser kommer fra?

Uddybe rummet

Åbne rummet

Udvide rummet

1) Hvordan kan vi åbne for relationerne?

2) Hvordan kan vi åbne for emnet/problematikken?

3) Hvordan kan vi åbne for flere stemmer og perspektiver

Kilder:

Wegerif (2020); Neergaard (2021);
Peters & Stender (2021)

Hvad træner vi i den kontroversielle samtale

Viden og forståelse:

Eleverne bliver klogere på emnet, sig selv og andre

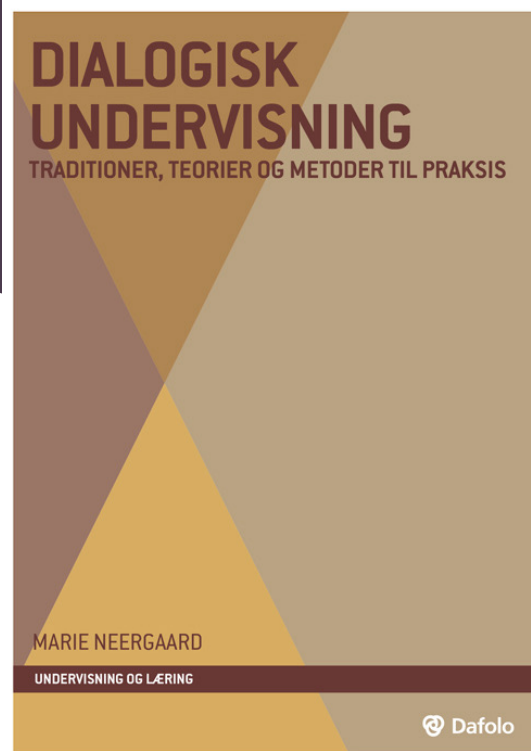
Praktiske kompetencer:

Lærer at argumentere for egne holdninger og træner konfliktløsning

Værdier og holdninger:

Tolerance (åbenhed over for flere stemmer/flere udlægninger)

Ideer til det videre arbejde

Neergaard, Marie: *Dialogisk undervisning*, Frederikshavn: Dafolo 2021.

Wegerif, Rupert: *Undervisning som åbning, udvidelse og uddybning af dialogisk(e) rum*. I: Dysthe et al. (red): *Dialogisk pædagogik, kreativitet og læring* (s.93-112), Aarhus: Klim.

Peters, R. & Stender, K. (in press): *Børn og unges online fællesskaber på kanten – Forebyggelse gennem den gode dialog*, in *CEPRA-Striben*, Nr. 28 (2021)

Tak for opmærksomheden!

Rikke Alberg Peters, HistorieLab, UCL

rlap@ucl.dk